

ಕೂನ್ಯ

ಜನವರಿ-2022

ನಿರ್ಗಮನಕ್ಕೆ ಪಯಣ

ಕೌನ್ಸಿಲರ್

ಬಿರ್ಲಾ ಫೌಂಡೇಷನ್

ಮುಖಪುಟ

ನೀಲಿ ಹುಳಿಗುಳುಕ

© ರಘು ಕುಮಾರ್ ಸಿ.

ಲೇಖನಗಳು

* ಹಾರಾಡುವ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು

- ಸೌಮ್ಯ ಅಭಿನಂದನ್

* ಆಫ್ರಿಕನ್ ಟ್ಯುಲಿಪ್ ಮರವೂ...
ಖಗರತ್ನಗಳೂ

- ಸಿದ್ದರಾಮ ಹಿರೇಮಠ ಕೂಡ್ಲಿಗಿ

* ಚಿಟ್ಟೆಯ ಗೆಲೆತನ

- ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

* ಒಂದು ಮುತ್ತಿನ ಸುತ್ತ...

- ಜೈಕುಮಾರ್ ಆರ್.

* ಹಸಿರು_ಹೊ(ಲ)ಳೆ

- ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರಶಾಂತ್

* ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಂಬ

- ಅಭಿಷೇಕ್ ಜೆ.
ಶಾಂಭವಿ ಎನ್.

ವಿನ್ಯಾಸ

ಧನರಾಜ್ ಎಂ.

ಮುಖಪುಟ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ

ಮಹೇಂದ್ರ ಎಂ. ಹೆಗಡೆ

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಮುರಳಿ ಎಸ್.

ಡಾ. ಮಧುಸೂಧನ ಹೆಚ್. ಸಿ.

ಕರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಡಾ.ದೀಪಕ್ ಭ., ಮೈಸೂರು

ಆಲದ ಮರ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು : **Baniam tree**

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು : **Ficus bengalensis**

© ಅಶ್ವಥ ಕೆ. ಎನ್.

ಆಲದ ಮರ, ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ

ಆಲದ ಮರ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಬಹುತೇಕ ಮಂದಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಲದ ಮರದ ಬಿಳಲುಗಳು ಹಿಡಿದು ಜೋಕಾಲಿ ಆಡಿದ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಲದ ಮರವು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮರ. ಇದು ಫೈಕಸ್ (**Ficus**) ಕುಲದ ಒಂದು ಮರವಾಗಿದ್ದು, ಫೈಕಸ್ ಕುಲದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು 800 ಪ್ರಭೇದದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಯವಾದ ಬೂದು ಮಿಶ್ರಿತ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಲದ ಮರವು ಸರಳ ಎಲೆ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಮರದ ಎಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಕಡು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಎಲೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗ ತಿಳಿ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ 10-15 ಸೆಂ. ಮೀ. ಉದ್ದ 6-9 ಸೆಂ. ಮೀ. ಅಗಲವಿರುತ್ತದೆ. ಮರದಲ್ಲಿ ಹೂಗಳು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಕಾಣುವ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೂವುಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಆಲದ ಮರವು ಸ್ವವಿಸುವ ಹಾಲನ್ನು ನೋವು ನಿವಾರಕವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮರದ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಮಧುಮೇಹ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮರದ ಎಲೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.

ಹಾರಾಡುವ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು

ನಾವು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂತೆ ಬದುಕುವ ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಈ ಜೀವಿಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನರಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೇ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸುವಿಕೆಯೂ ಒಂದು. ನಾವು ಹೇಗೆ ವಿವಿಧ ಆಹಾರ, ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತೇವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ರೀತಿಯ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಮೊಟ್ಟೆ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಈ ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಲೆ ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದು ಅದ್ಭುತವೇ ಸರಿ. ಒಂದು ಪಕ್ಷಿ ದೊಡ್ಡ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷಿ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಪರಿಣಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೇವಲ ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸ್ಥಳದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮರಿಗಳ ಪಾಲನೆ-ಪೋಷಣೆ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹ ನಿಸ್ಸೀಮರು. ಇವುಗಳು ತಮ್ಮ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ ಶತ್ರುಗಳ ಕಾಟ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಭೇದದ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸೇರಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗಂಡು ಪಕ್ಷಿ (ಗೀಜುಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಪಕ್ಷಿ ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ) ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣು ಪಕ್ಷಿ ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಪಕ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮರದ ತೊಗಟೆ, ಬೇರು, ಒಣಗಿದ ಎಲೆ, ಹಾವಸೆ, ಕೂದಲು, ಹತ್ತಿ, ಹುಲ್ಲು, ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪುಕ್ಕ, ಮಣ್ಣು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಗೂಡಿನ ಒಳಗೆ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಮೊಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಮರಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಭೇದದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವು ತಮ್ಮ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಜೊತೆಗಿಟ್ಟು ಮರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಸಂಸಾರದ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳು (Brood Parasites) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೋಗಿಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಗೆ. ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರು ವಿಧದ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು, ಅವುಗಳೆಂದರೆ ನುಣುಪಾದ ಸರಳ ಗೂಡು (Scrape nest), ಬಿಲದ ಗೂಡು (Burrow nest), ಕುಹರದ ಗೂಡು (Cavity nest), ದಿಬ್ಬದ ಗೂಡು (Mound nest), ಸಭಾಂಗಣ ಅಥವಾ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಗೂಡು (Platform nest) ಮತ್ತು ಬಟ್ಟಲು ಗೂಡು (Cup nest).

1. ನುಣುಪಾದ ಸರಳ ಗೂಡು (Scrape nest): ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಗೂಡುಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರವಾಹ ಸಂಭವಿಸಿದರೂ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚದಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಳಿಜಾರಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹದ ಗೂಡುಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಜಾರದಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಲುವ ಸಸ್ಯವರ್ಗ, ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಗರಿಗಳು, ಗಿಡದ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಮೊಟ್ಟೆಯ ಹೊರ ಕವಚವು ಕೂಡ ಸುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣದ ಬಣ್ಣವನ್ನೇ ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಇದು ಮರೆಮಾಚುವಂತಿದ್ದು, ಸುಲಭಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶತ್ರುವೂ ಗುರುತಿಸಲಾರದು.

ಈ ರೀತಿ ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಭೇದಗಳು ವಿನಾಶ ಪ್ರದರ್ಶನ (Destruction Display) ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಪರಭಕ್ಷಕಗಳು ತಮ್ಮ ಗೂಡಿನ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಪೋಷಕ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿರುವ ಜಾಗದಿಂದ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಪರಭಕ್ಷಕಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ರೀವಹಕ್ಕಿ (River Tern) ಮತ್ತು ಕಡಲಕ್ಕಿಗಳು (Gulls) ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

2. ಬಿಲದ ಗೂಡು (Burrow nest):

ಹಕ್ಕಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಗೂಡನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೊಕ್ಕಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ದವಾಗಿ ಬಿಲದಂತೆ ಕೊರೆದು ಕೋಣೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು, ಮರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾವು ಕೊಡುವ ತಾಯಿ ಸಹ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಬಿಲವನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಿ ಬಳಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಗೂಡನ್ನು ಪುನಃ ಬಳಸುತ್ತವೆ. ಈ ಗೂಡು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಮತ್ತು ಪರಭಕ್ಷಕಗಳಿಂದ ಮೊಟ್ಟೆ-ಮರಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮಿಂಚುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳಿಪೀರಗಳು (Bee-eaters) ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

3. ಕುಹರದ ಗೂಡು (Cavity nest):

ಈ ರೀತಿಯ ಗೂಡನ್ನು ಒಣಗಿದ ಮರ ಅಥವಾ ಹಸಿ ಮರದ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೊಕ್ಕಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮರದ ಕಾಂಡವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಕೊರೆದು ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಗೂಡನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಿ ಬಳಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಗೂಡನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಪೊಟರೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ. ಈ ಗೂಡುಗಳು ಆಳವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪರಭಕ್ಷಕಗಳಿಂದ ಮೊಟ್ಟೆ-ಮರಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ. ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಗಿಳಿಗಳು, ಮಂಗಟೆಗಳು, ಕೆಲವು ಗೂಬೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮರಕುಟೆಗಳು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

© ಅಭಿನಂದನ್ ಬಿ. ಎ.

4. ದಿಬ್ಬದ ಗೂಡು (Mound nest): ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮಣ್ಣು, ಕೊಂಬೆ, ಕೋಲು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಎತ್ತರವಾದ ದಿಬ್ಬದಂತೆ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ದಿಬ್ಬದೊಳಗೆ ಕೊಳೆಯುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ಅದರೊಳಗೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತವೆ. ಆ ಕೊಳೆಯುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಥರ್ಮೋಫಿಲಿಕ್ (Thermophilic) ಶಿಲೀಂಧ್ರಗಳಿಂದ

ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಶಾಖವು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗಿಟ್ಟು ಕಾವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ರಾಜಹಂಸಗಳು ಮತ್ತು ಮೆಗಾಪೋಡ್‌ಗಳು (Megapodes) ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

5. ಸಭಾಂಗಣ ಅಥವಾ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಗೂಡುಗಳು (Platform nest): ಇವುಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ, ಎತ್ತರದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ, ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಳವಿಲ್ಲದ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಒಣ ಕಡ್ಡಿ, ಎಲೆ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಗೂಡುಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಗೂಡುಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮತ್ತು ಜಟಿಲವಾಗಿದ್ದು, ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳು ಹಕ್ಕಿಯ ದೇಹದ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಾದ ಹದ್ದು, ಗಿಡುಗಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಾದ ಕೊಕ್ಕರೆ, ಹಾವಕ್ಕಿ, ನೀರುಕಾಗೆಗಳೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಗೂಡಿನ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿದ್ದು, ಹುಲ್ಲು ಅಥವಾ ಮೃದುವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಗೂಡಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಕೋಲು- ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಅಂಟಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆಳವಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸಸ್ಯವರ್ಗವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಿಂದ ಇವು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮರಿಗಳು ಬೆಳೆದ ನಂತರ ಗೂಡಿನಿಂದ ನೀರಿಗೆ ಹಾರಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಈ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

6. ಬಟ್ಟಲು ಗೂಡು (Cup nest): ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಈ ಗೂಡುಗಳು ಬಟ್ಟಲು ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ಗೋಳಾಕೃತಿಯಂತಿರುತ್ತವೆ. ಗೂಡಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಕುಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗೂಡುಗಳು ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಹಗುರಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹುಲ್ಲು, ಕೊಂಬೆಗಳು, ಒಣಗಿದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಲಾಲಾರಸ ಅಥವಾ ಜೇಡರ ಬಲೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಅಂಟಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಗೂಡಿನ ಒಳಗೆ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಹತ್ತಿ, ಕೂದಲು ಹಾಗೂ ಪುಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4 ವಿಧಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಅ. ಸ್ಥಿರ ಬಟ್ಟಲ ಗೂಡು (Statant Cup nest): ಈ ಗೂಡನ್ನು ಮರಗಳ ಕೊಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮರ ಅಥವಾ ಗಿಡದ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಪಿಕ್ಕಳಾರ, ಕಾಜಾಣಗಳು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

ಆ. ತೂಗಾಡುವ ಬಟ್ಟಲ ಗೂಡು (Suspended Cup nest): ಈ ರೀತಿಯ ಬಟ್ಟಲ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡಿನ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಕೊಂಬೆಗಳು ಆಧಾರವಾಗಿರದೆ, ಗೂಡಿನ ಪಕ್ಕದಿಂದ ಅಥವಾ ಗೂಡಿನ ಮೇಲಿನಿಂದ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ 2 ವಿಧಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

- **ಇಳಿಬಿದ್ದಿರುವ ತೂಗು ಬಟ್ಟಲ ಗೂಡು (Pensile nest):** ಈ ಗೂಡುಗಳ ಒಂದು ಬದಿಯನ್ನು ಕೊಂಬೆಗೆ ಜೋಡಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- **ನೆತಾಡುವ ತೂಗು ಬಟ್ಟಲ ಗೂಡು (Pendulous nest):** ಈ ರೀತಿಯ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕೊಂಬೆಗೆ ನೇತುಹಾಕಿದಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಗೀಜುಗಗಳು ಹಾಗೂ ಸೂರಕ್ಕಿಗಳು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

ಇ. ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಟ್ಟಲ ಗೂಡು (Adherent Cup nest): ಈ ರೀತಿಯ ಗೂಡುಗಳ ಒಂದು ಬದಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ಛಾವಣಿ, ಮಣ್ಣು ಅಥವಾ ಲಾಲಾರಸದಿಂದ ಅಂಟಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಬಾನಾಡಿಗಳು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ. ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ಬಟ್ಟಲ ಗೂಡು (Ground Cup nest): ಈ ರೀತಿಯ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾದ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಕೊರೆದು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಭಕ್ಷಕಗಳಿಂದ ಮೊಟ್ಟೆ ಮರಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣದ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೋಲುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಟಿಟ್ಟಿಭಗಳು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ರೀತಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವಿಕೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಲೆ. ನಾನು ಚಿಕ್ಕವಳಿದ್ದಾಗ ನಡೆದ ಒಂದು ಘಟನೆ, ಅದು ಅಡಿಕೆ ಕೊಯ್ಲಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ಸಮಯ, ಪ್ರತೀ ವರ್ಷದಂತೆ ಆ ವರ್ಷವೂ ಅಡಿಕೆ ಒಣಗಿಸಲೆಂದು ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಮುರಿದ ಅಡಿಕೆ ಮರದ ದಬ್ಬೆಗಳ ಎತ್ತರದ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿದ್ದರು. ದಬ್ಬೆಗಳ ಒಂದು ಬದಿ ಅಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಇರದಿದ್ದರಿಂದಲೇನೋ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಅಡಿಕೆ ಹರವಲು ಹೋಗದಿರಲೆಂದು ಸೋಗೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರು. ನನ್ನ ತಂದೆ ಎಷ್ಟು ದಿನದಿಂದ ಗಮನಿಸಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸೋಗೆ ಹಾಸಿದ್ದರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಮರದ ರೆಂಬೆ ಹಾದು ಬಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಗೂಡು ನಿರ್ಮಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಪ್ಪ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿ, 'ಇವು ಸುಮಾರು ಹತ್ತ-ಹದಿನೈದ್ ದಿನದಿಂದ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿದಾವೆ, ಇದು ಜೊತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳದಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಕ್ಕಿನು ಬರ್ತಿತ್ತು, ಕೋಲ್-ಗೀಲ್ ತಾಗ್ಬೇಡಿ ಹಂಗ್ ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿ' ಅಂತ ಹೇಳಿದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಲ್ಲೇ ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ವೆಗೆ ಗೂಡಲ್ಲಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಹಳದಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಕ್ಕಿ (ಸೂರಕ್ಕಿ) ಬಂದು ಗೂಡು ಸೇರಿತು. ಬಹಳ ಸಮಯವಾದರೂ ಅದು ಹೊರಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅಪ್ಪ, 'ಅವು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟಂಡಿಬೋಕು ಏನು ತೊಂದ್ರೆ ಕೊಡ್ಬೇಡಿ' ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ರು. ನನಗೆ ನನ್ನ ತಂಗೀರಿಗೆ ಪ್ರತೀ ದಿನ ಒಂದು ಸಲ ಗೂಡಿನ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸೋದು ಅಪ್ಪನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸೋದು ರೂಢಿಯಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಮರಿಗಳ 'ಚಿಂವ್ ಚಿಂವ್'ಕೂಗು ಕೇಳಿತು. ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಚಪ್ಪರ ಎತ್ತರವಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಮರಿಗಳು ನಮಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮೂರು ಪುಟ್ಟ ಮರಿಗಳು ಗೂಡಿನಿಂದ ಹೊರ ಬಂದವು, ತಾಯಿ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಲು ಕಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಾದ ಕೆಲವು ದಿನದೊಳಗೆ ಮರಿಗಳು ಹಾರಿ ಹೋದವು. ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಗೂಡು ಕಾಣುವುದು ಕೆಲವು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು. ಅಂದರೇ ಪಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿವೆ ಎಂದಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಸಂಸಾರ, ಮನೆಗಳು ಬೆಳೆದಂತೆ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೋ ಕುತ್ತು ಬಂದಂತಿದೆ. ಪಕ್ಕಿಗಳಿಗೂ ವಾಸಿಸಲು ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರ ಹೂಡಲು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಕಡಿದು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಗಗನಕ್ಕೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜೀವಿಗಳ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಲು ಕಾರಣ ನಾವು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಬಳಿಸಿ, ನಾವು ಎಲ್ಲೋ ಬೇಡಾ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟ ಒಂದಿಷ್ಟು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿವೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಕಿಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಸಹಬಾಳೆ ನಡೆಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಲೇಖನ: ಸೌಮ್ಯ ಅಭಿನಂದನ್

ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಜಿಲ್ಲೆ

ಆಫ್ರಿಕನ್ ಟ್ಯುಲಿಪ್ ಮರವೂ... ಖಗರತ್ನಗಳೂ

ಮೊನ್ನೆ ಪತ್ರಕರ್ತ ಮಿತ್ರ ಸೋಮಶೇಖರ್ ಆರಾಧ್ಯ ಪೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. "ಸರ್ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಕಛೇರಿ ಹತ್ತಿರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೂ ಬಿಟ್ಟ ಮರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವೋ ನೂರಾರು ಪಕ್ಕಿ ಇವೆ. ನೀವು ಬೆಳಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರಾಮವಾಗಿ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಬಹುದು" ಅಂದರು. ಇಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಾಕಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತು ನನ್ನೊಳಗಿನ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್ ಜಾಗೃತನಾಗಿಬಿಟ್ಟ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ಎದ್ದು ರೂಢಿ. ಎದ್ದ

ತಕ್ಷಣವೇ ಹೆಗಲಿಗೆ ಕೆಮರಾ ಬ್ಯಾಗ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಹೊಸ ಗೆಲೆಯನ ಸ್ಯೂಟಿ ಏರಿ ಹೊರಟೆ.

ಊರ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಕಛೇರಿಯ ಆವರಣ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಅದೇ ತಾನೆ ಚುಮುಚುಮು ಬೆಳಗು. ವಾತಾವರಣ ಹಿತಕರವಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಆರಾಧ್ಯ ಹೇಳಿದ ಮರ ಯಾವುದು? ಎಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳಿವೆ ಅಂತ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಒಂದೆಡೆ ನಿಂತೆ. ಅರೆ! ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ. "ಹುಡುಕುವ ಬಳ್ಳಿ ಕಾಲ್ತೊಡರಿದಂತಾಯ್ತು" ಎಂಬಂತೆ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಮರವಿತ್ತು. ಅದರ ಮೈತುಂಬ ಎಷ್ಟು ಚಂದದ ಕೆಂಪನೆಯ ಹೂಗಳರಳಿದ್ದವೆಂದರೆ ನನಗೇ ಅಚ್ಚರಿಯಾಯ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಟೊಂಗೆಯಲ್ಲೂ ಕಂದು ವರ್ಣದ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ಗುಚ್ಚ ಅದರೊಳಗಿಂದ ಆ ಮೊಗ್ಗನ್ನೇ ಸೀಳಿ ಬಂದಿವೆಯೇನೋ ಎಂಬಂತಹ ಹಳದಿ ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಗಾಢ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳು. ಅದರ ಅಂಚುಗಳೆಲ್ಲ ತೆಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ. ವಾಹ್ ಅನಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಇಡೀ ಮರ ಕಡುಗೆಂಪು, ಹೂಗಳನ್ನರಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಗೆ ನಿಂತಿತ್ತೆಂದರೆ ನಿಗಿನಿಗಿ ಕೆಂಡಗಳನ್ನೇ ಹೊತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಅನಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಉದುರಿದ ಹೂಗಳು ಇಡೀ ನೆಲವನ್ನೇ ಕೆಂಡದ ನೆಲವನ್ನಾಗಿಸಿತ್ತು.

ಈ ಗಿಡವನ್ನು ಆಫ್ರಿಕನ್ ಟ್ಯುಲಿಪ್ ಮರ (African Tulip Tree) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ವಿಸ್ತರಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆ ಹಾಗೂ ಹೂಗಳು ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇದರ ಕಾಯಿ, ಹಣ್ಣು ವಿಷಮಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಸುಡಾನ್, ಜಿನೆವಾ, ಫಾನಾ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಬ್ಬಿದ ಈ ಗಿಡ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಬಂತೋ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆದುರು ಅರಳಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇರಲಿ...

ಇಂಥ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾರಾಡುವುದು, ಹೂಗಳ ಮಕರಂದ ಕುಡಿಯುವುದು ನಡೆಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅದೆಷ್ಟು ಅವು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿದ್ದವೆಂದರೆ ಹೊರಪ್ರಪಂಚದ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಇಡೀ ಮರವೇ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಯತಾಣವೆಂಬಂತೆ, ಅದೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚವೆಂಬಂತೆ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ

ಗಲಾಟೆ, ಅವುಗಳ ಹೊಡೆದಾಟ ಮಜವೆನಿಸಿತ್ತು. ಟೊಂಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೂ, ಹೂಗಳ ಬಳಿ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಪುಟ್ಟದಾಗಿರುವ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳಾದರೂ ಯಾವುವು ಎಂದು ನನ್ನ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ತೆಗೆದು ರ್ಯೂಮ್ ಲೆನ್ಸ್ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಖಗರತ್ನಗಳು (sunbird). ತಮ್ಮ ಬಾಗಿದ ಕೊಳವೆಯಂತಹ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಾರಾಡುತ್ತ, ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಹೂಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡುತ್ತ, ತಾವೇ ತಾವಾಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಹಾರಾಟದ ಚಂದವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ. ಯಾವ ಕಡೆ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ತಿರುಗಿಸಿದರೂ ಅಲ್ಲೊಂದು ಹಕ್ಕಿ. ಆರಾಧ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗೇ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ಖಗರತ್ನಗಳೇ ಇದ್ದದ್ದು. ನಾನು ಯಾವುದೇ ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ತೆಪ್ಪಗೆ ನಿಂತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಿದ್ದವು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ. ತಮ್ಮ ಏಕಾಂತಕ್ಕೆ, ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಭಂಗವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಆದರೂ ತೆಪ್ಪಗೆ ನಿಂತೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಒಂದು ಹಕ್ಕಿ ನಾವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮುಖ ತೊಳೆದು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಇರುವ ತಂತಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಪುಕ್ಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತುಂಬಾ ಖುಷಿ ನೀಡಿತು. ತನ್ನ ಬೆನ್ನು, ರೆಕ್ಕೆಯಗಲಿಸಿ ಅದರ ಕೆಳಭಾಗ, ತನ್ನ ಬಾಲ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಅದು ಹೇಗೆ ಅತ್ಯಂತ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದರೆ ಅಕ್ಷರಶಃ ಅದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಮೈಮರೆತಿದ್ದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಹಕ್ಕಿ ಪುರ್ ಎಂದು ಹಾರಿ, ತನಗಿಂತ ಎರಡು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿದ್ದ ಹೂವಿನ ಕೆಳಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅದೊಂದು ಕೊಡೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಕೊರಳು ಕೊಂಕಿಸಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿತು. ತನ್ನ ಎದುರಾಳಿ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತ ಪಟ್ಟನೆ ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಆ ಹೂವಿನ ಮಕರಂದ ಹೀರಿತು. ಮತ್ತೆ ಆಚೀಚೆ ನೋಡುವುದು ಹೂವಿನ ಮಕರಂದ ಹೀರುವುದು. ಅದೊಂದು ಚಂದದ ಮರೆಯಲಾರದ ದೃಶ್ಯ. ಇದನ್ನು ಟೈಪಿಸುವಾಗಲೂ ಈಗಲೂ ಅದು ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ.

ಹೀಗೇ ಅದೆಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿದ್ದೆನೋ, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ನನಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರೋ ಬಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. "ಈ ಮನುಷ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅದೇನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ? ಆ ಗಿಡದಲ್ಲೇನಿದೆ?" ಎಂಬ ಕುತೂಹಲ ಇತ್ತಾದರೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾ

ಇದ್ದುದರಿಂದ "ಅದೇನೋ ಪಟ ತೆಗೆತಿದಾನೆ" ಅಂದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಬರತೊಡಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಏಕಾಂತಕ್ಕೆ ಭಂಗವೆನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಂದೊಂದೇ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದವು.

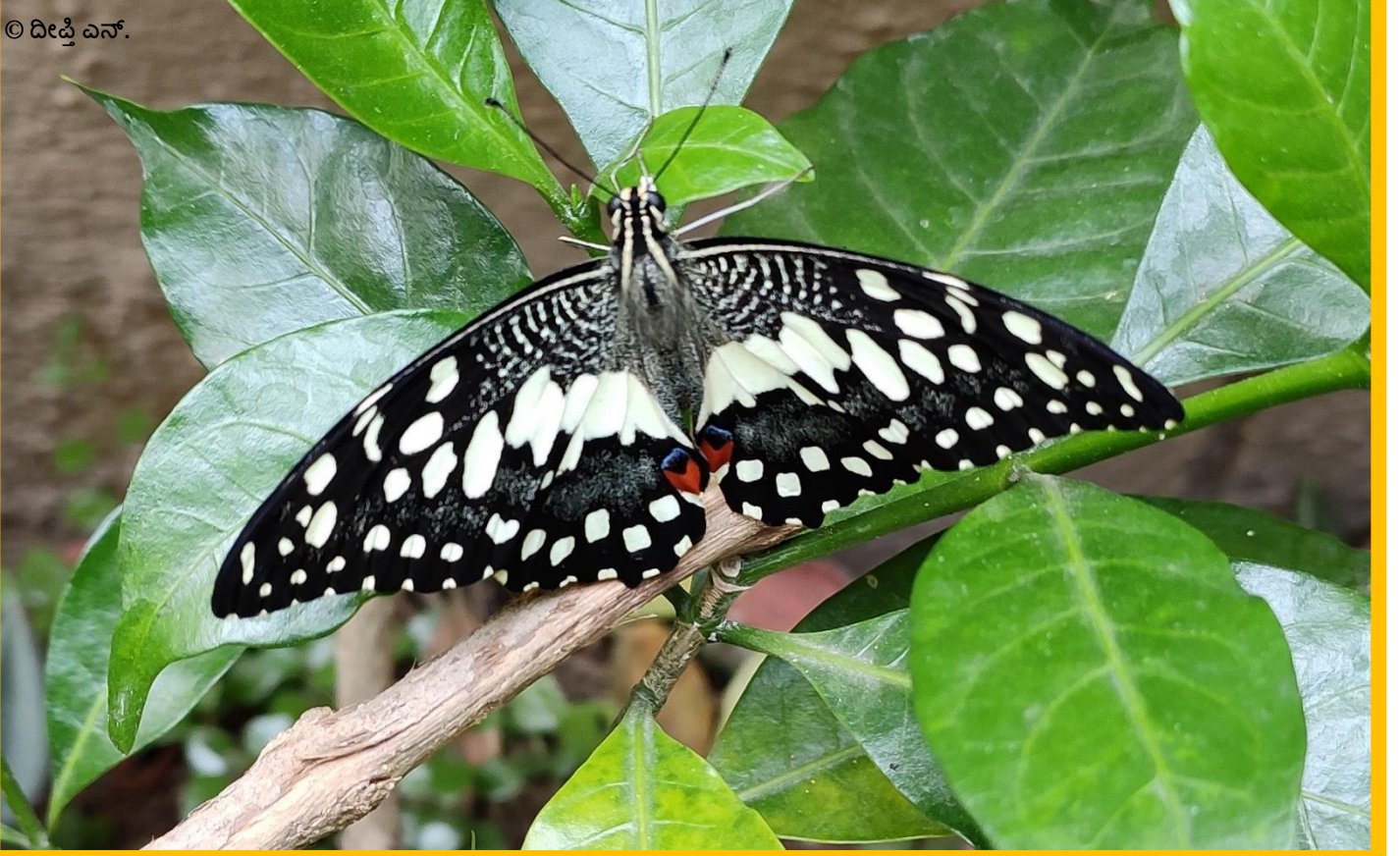
ಅದುವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾನು, ಆಫಿಕ್‌ನ್ ಮರದ ಹೂಗಳು, ಹಕ್ಕಿಗಳು ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಸಮಯ ಸನ್ನಿವೇಶ, ರಂಗಸ್ಥಳವೆನಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನೇ ನಾನಾಗಿದ್ದೆ. ಈಗ ಹೊರಪ್ರಪಂಚದ ಗೌಜು ಗದ್ದಲ ಮತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನು ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿ ಕೆಳಗೆ ಎಳೆದು ಹಾಕಿದಂತೆನಿಸಿತು.

ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾವನ್ನು ಬ್ಯಾಗ್‌ನಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಕೂಟಿಯ ಕಿವಿ ತಿರುವಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟೆ. ತಲೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ಆಫಿಕ್‌ನ್ ಹೂಗಳು, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಖಗರತ್ನ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗಲಾಟೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದವು.

ಚಿತ್ರ - ಲೇಖನ: ಸಿದ್ದರಾಮ ಹಿರೇಮಠ ಕೂಡ್ಲಿಗಿ

ವಿಜಯನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಚಿಟ್ಟೆಯ ಗೆಲೆಕಾ

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ತಾರಗಳ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಚಿಟ್ಟೆಯು ಎಲ್ಲರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಲೋಕದ ಪರಿಚಯವಾದದ್ದು 'ಅಡವಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಸ್ಟೇಷನ್'ನಲ್ಲಿ WCG ತಂಡದವರು 2019 ರಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ 'Butterfly walk' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ. ಅಂದು ಸಂಶೋಧಕರು ಹಾಗೂ HRBSFನ ಸಹ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಚತುರ್ವೇದ ರವರು ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಸಿಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಆನಂದದ ರುಚಿಯನ್ನು ಉಣಬಡಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಭೇದದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಶ್ರಿತ ಸಸ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಆ ಸಸ್ಯದಲ್ಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಕಾಣಿಸಿಗುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ, ಕಂಬಳಿಹುಳುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಶುರುಮಾಡಿದೆ. ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಬರಿ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮನಸ್ಸು ತೃಪ್ತಿಪಡಲಿಲ್ಲ, ನೋಡಲು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಕಂಬಳಿ ಹುಳುವು ಹೇಗೆ ಅಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕುತೂಹಲ ಮನದಲ್ಲೇ ನೆಲೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

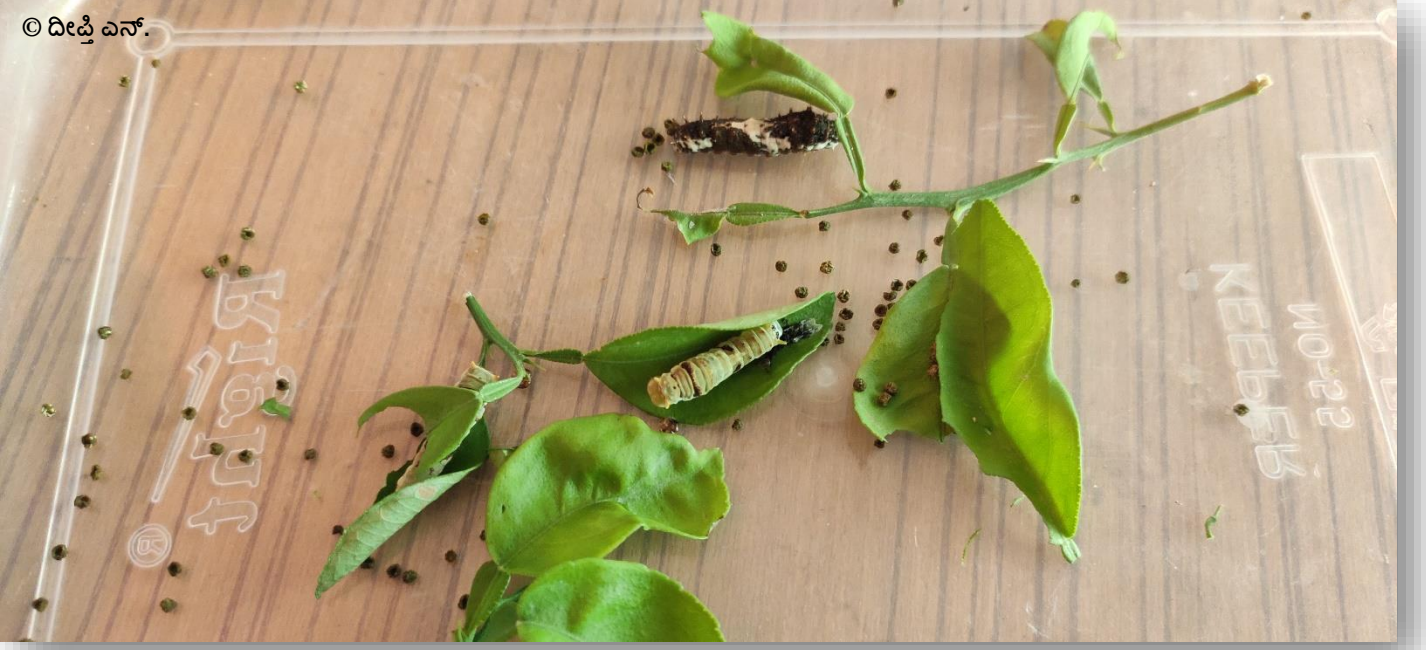
© ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

© ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

ಈ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಆನಂದಿಸಲು ಕಡೆಗೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೂಡಿ ಬಂತು. ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿನ ನಿಂಬೆ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಕ್ಕೆಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಮುಳ್ಳು ಮುಳ್ಳಾದ, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಅತಿ ಪುಟ್ಟ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಕಸದಂತೆ ಕಾಣುವ ಅವು ಹುಳುವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದವು. ನಿಂಬೆ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇದು ನಿಂಬೆ ಚಿಟ್ಟೆಯ ಮರಿಹುಳುವಿರಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಚಿಟ್ಟೆಯ ಮರಿಹುಳುವು ಐದು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮುಂಚೆಯೇ ತಿಳಿದಿದ್ದ ನನಗೆ, ಇದು ಹೇಗೆ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಡಬ್ಬವೊಂದನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಅದರ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆಗೆ ಗಾಳಿಯಾಡಲು ರಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಹುಳುವಿದ್ದ ಎಲೆಯನ್ನು, ಜೊತೆಗೆ ಕೊಂಚ ತಾಜಾ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮನೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದೆ. ಇವು ಪುಟ್ಟದಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಎಲೆಗಳನ್ನೇನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ದಿನನಿತ್ಯ ನಿಂಬೆ ಗಿಡದ, ತಾಜಾ ಎಲೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಡುಗಂದು ಬಣ್ಣ, ಬಿಳಿ ಪಟ್ಟೆಯ ಮುಳ್ಳು ಪದರವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹುಳುವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕೊಂಚ ಓಡಾಟವನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ದಡೂತಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿತು. ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಈ ಹುಳುವು ತನ್ನ ಹೊರಕವಚವನ್ನು ಕಳಚುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ನೋಡನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಉದುದಿದ್ದ ತನ್ನ ಹೊರ ಕವಚವನ್ನು ತಿನ್ನಲಾರಂಬಿಸಿತು!! ಈ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು. ಒಂದು, ಹೊರಕವಚವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಎರಡು, ತಾನು ಹೊರಕವಚ ಕಳಚಿರುವ ಕುರುಹನ್ನು ಪರಭಕ್ಷಕರಿಂದ ಮರೆಮಾಚಲು. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಹೊರಕವಚ ಕಳಚಿ ಹೊಸ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಐದನೇ ಹಂತ ತಲುಪಿತು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಬಕಾಸುರನಂತೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂಜಾನೆ ಹಾಕಿದ ಎಲೆಗಳು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವೇಳೆಗೆ ಮಾಯ!! ಎಷ್ಟು ಎಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರೂ

© ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

ಅಷ್ಟನ್ನು ತಿಂದು ತೇಗಿ ನಿರ್ದಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೂ ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡಿ ಡಬ್ಬಿಯೊಳಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ನೂಲಿನಂತ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಹೊರತೆಗೆದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂರ್ವ ಆಗಲು ಸಜ್ಜಾಯಿತು. ಒಂದು ದಿನದ ತರುವಾಯ ಅದು ಈ ಹಿಂದೆ ಹುಳುವಾಗಿತ್ತೆ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುವ ರೀತಿ ಆಕಾರ ಬದಲಾಯಿಸಿತಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಕೋಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು!! ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಚಿಟ್ಟೆ ಹೊರ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೊಂದು ಬಾಕಿಯಿತ್ತು. ಪ್ರತಿದಿನ ಪೂರ್ವವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು, ಒಳಗೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದು ನನ್ನ ದಿನಚರಿಯಾಯಿತು.

© ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

© ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

© ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

ಸರಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಎಂದಿನಂತೆ ಮುಂಜಾನೆ ಪೂರ್ವ ನೋಡಲು ಹೋದ ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿ ಕಾದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ಯಾಪಿಲಿಯಾ ಹೊಡೆದು ಸುಂದರವಾದ ಚಿಟ್ಟೆ ಹೊರ ಬಂದಿತ್ತು. ವಾಹ್!!! ಎಂತಹ ಸೌಂದರ್ಯ!! ವಾಕರಿಕೆ ಬರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಂಬಳಿ ಹುಳು ಇದೇನಾ? ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ. ಇದು ಯಾವ ಚಿಟ್ಟೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಪೋಟೋ ತೆಗೆದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಸ್ನೇಹಿತರ ಬಳಿ ಕೇಳಿದಾಗ ತಿಳಿಯಿತು ಇದು ಲೈಮ್ ಬಟರ್‌ಫ್ಲೈ (lime Butterfly), ಲೈಮ್ ಸ್ವಾಲ್‌ಲೋ ಟೇಲ್ (lime swallow tail) ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಕೀಟಗಳ ಪ್ಯಾಪಿಲಿಯೋನಿಡೆ (Papilionidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು. ರೆಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಾಟಲಿನಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ ನಾನು, ಮುಟ್ಟದೆ ಅದನ್ನು ಮನೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಊಹೆಯಂತೆ ಅದು ಹಾರದೆ ರೆಕ್ಕೆ ತಟಸ್ಥವಾಗಿಯು ಮೊದ ಮೊದಲು ಇದರ ವರ್ತನೆ ತಿಳಿಯದ ನನಗೆ ತಿಳಿದದ್ದು ಇನ್ನೂ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದ ಅದರ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಡಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಾಸಿನ ಬಳಿಕ ರೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ತನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿತು. ರೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪಟಪಟನೆ ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಬಾನೆಡೆಗೆ ಜಿಗಿದು ಹಾರಿತು. ಅಷ್ಟು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನನ್ನೊಡನೆ ಇದ್ದ ಗೆಲೆಯನಿಗೆ ಟಾಟಾ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಇಂತಹ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ರೂಪ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆಗೆ ವಂದಿಸಿ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆ.

ಲೇಖನ: ದೀಪ್ತಿ ಎನ್.

ಬಂಗಾರಪೇಟೆ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ

ವಿವಿ ಅಂಕಣ

ಒಂದು ಮುತ್ತಿನ ಸುತ್ತ...

ಅವನ ಹೆಸರು ಐತು. ಕಡಲ ತೀರ ಅವನ ಬಿಡಾರ. ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳು, ಸಂಸಾರ ಎಲ್ಲದನ್ನೂ ಪೋಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ಆಧಾರ. ಕಡಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೀನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಮಾರಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೀನುಗಾರ. ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಕಡಲ ಮುತ್ತು ಅವನ ಜೀವನ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಪರೂಪ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಗುಣಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಕಥಾ ಭಾಗ 'ಒಂದು ಮುತ್ತಿನ ಕಥೆ'. ರಾಜ್ ಕುಮಾರ್ ರವರು ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿ, ಶಂಕರ್ ನಾಗ್ ರವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಚಲನಚಿತ್ರ. ಇದು ಒಂದು ಮುತ್ತಿನ ಸುತ್ತಲೂ ನಡೆಯುವ ಕಥೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿರುವುದು, ಅಂತಹ ಒಂದು ಸುಂದರ ಮುತ್ತು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಥೆ.

ಒಂದೊಂದಾಗಿ ದಾರದೊಡನೆ ಸೇರಿ ಕೊರಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸುವ, ಸಮುದ್ರದಾಳದಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ, ಆ ಮುತ್ತು ಆಗುವುದು ಸ್ವಾತಿ ಮುತ್ತಿನ ಮಳೆಹನಿಯು ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಹೇಳುವುದು ಹೀಗೆ, ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪಿನ ಒಳಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲೋ, ಮಣ್ಣೋ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅನ್ಯವಸ್ತು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಒಳಗೆ

ಬಂದರೆ ಅದರಿಂದ ತನಗಾಗಬಹುದಾದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪಿನ ಒಳಗಿರುವ ಜೀವಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಉಪಾಯವೇ ಈ ಮುತ್ತು. ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಗಾಯವಾದರೆ ಬಿಳಿರಕ್ತ ಕಣಗಳು ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕ್ರಿಮಿಗಳ ಜೊತೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸುನೀಗಿದ ಬಿಳಿರಕ್ತಕಣಗಳು ನಾವು ಗಾಯದ ಸುತ್ತ ಕಾಣುವ ಕೀವು. ಇಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪು ದೇಹದ ಹಾಗೆ ಅದರೊಳಗೆ ನುಗ್ಗುವ ಮಣ್ಣಿನ ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಿನ ಕಣ ಅಲ್ಲಿನ ಮೃದ್ವಂಗಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಪಾಯತರಬಹುದು, ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಾಕ್ರೆ (nacre) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಖನಿಜ ಮತ್ತು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪ್ರೋಟೀನನ್ನು ಸ್ರವಿಸಿ ಅದರ ಸುತ್ತ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಲೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಹೀಗೆ ಸುತ್ತಿದ ಸಾವಿರಾರು ಪದರಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ನಾವು ಕಾಣುವ ಮುತ್ತುಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ನಿಖರವಾಗಿ ಗೋಳಾಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮೃದ್ವಂಗಿ ಯಾವ ರೇಖಾಗಣಿತದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿತ್ತೋ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು.

ಈ ನಾಕ್ರೆ ಎಂಬ ವಸ್ತು ಬಲು ಸುಂದರ, ವರ್ಣ ವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊಳಪನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಪ್ಪೆ ಚಿಪ್ಪಿನ ಒಳ ಪದರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೊಳೆವ ಮುತ್ತಿನ ಮೇಲ್ಮೈ ಮೇಲೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಮುತ್ತಿನ ಸಮ್ಮಿತಿಯ (symmetry) ಪದರಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕ್ಷೀಣತೆಗಳನ್ನು (abberations) ಮುಂದಿನ ಪದರವನ್ನು ಲೇಪಿಸುವಾಗ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದರದಲ್ಲೂ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣತೆಗಳನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವಂತಹ ದಪ್ಪ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಪದರವನ್ನು ಲೇಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕ್ಷೀಣತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಾಗುವ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವಿಕಾರತೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಮುತ್ತು ಗೋಳಾಕಾರವಾಗಿರದೆ ಕಡಲೆ ಕಾಳಿನಂತೆ ವಿಕೃತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮೃದ್ವಂಗಿ ಲೇಪಿಸುವ ನಾಕ್ರೆಯ ಪದರ ದಪ್ಪವಾಗಬಹುದು, ಆಗ ಅದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ಪದರಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಲೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಲೇಪಿಸುವ ಸಾವಿರಾರು ಪದರಗಳ ಸರಾಸರಿ ದಪ್ಪ ಒಂದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪದರ ಪದರಗಳಾಗಿರುವ ಕಣಶಿಲೆಗೂ (sedimentary rock) ನಮ್ಮ ಮುತ್ತಿಗೂ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯಲೆಂದು ಕೆಲವು ಸಂಶೋಧಕರು ಪೂರ್ವ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಕಡಲತೀರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ 'ಅಕೋಯ' ಎಂಬ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನ ಒಳಗೆ ಸಿಗುವ 'ಕೇಶಿ' ಎಂಬ ಮುತ್ತನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗೆಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದನ್ನು ವಜ್ರದ ತಂತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಗರಗಸದಿಂದ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ 'ರಾಮನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರೋಸ್ಕೋಪಿ'ಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅವರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮುತ್ತುಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಣಿಸಿದ್ದು 2,615 ಪದರಗಳು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಆ ಮೃದ್ವಂಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಸುಮಾರು 548 ದಿನಗಳು. ಅದರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮುಂದುವರಿದ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದದ್ದು, ಮುತ್ತಿನ ಪದರಗಳು '1/f ನಾಯ್ಸ್' ಅಥವಾ 'ಪಿಂಕ್ ನಾಯ್ಸ್' ಎಂಬ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದವಂತೆ. ಅಂದರೆ ವಿವಿಧ ಗಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮುತ್ತಿನ ಪದರಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಗೆ ಬಂದವಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ತಪ್ಪಾದ ಪದರವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮೃದ್ವಂಗಿಯೇ ಸ್ವತಃ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೊದಿಸಿದ ಪದರಗಳು. ಇದನ್ನು ಭೂಕಂಪನದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ನಡುಗುವ ರೀತಿ ಸಾಮ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದನಿಸಿದರೂ ಅದೂ ಸಹ ಹಿಂದಿನ ಕಂಪನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಕಂಪನದ ತೀವ್ರತೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸಂಶೋಧಕ ರಾಬರ್ಟ್ ಹೋವ್ನ್. ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತದಲ್ಲೂ ಇಂತಹದೇ ವಿದ್ಯಮಾನ ಕಾಣಬಹುದು.

ಇದೇ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಮುತ್ತನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುವಾದ ನಾಕೈ ಎಂಬ ಖನಿಜ, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಹೊರ ವಸ್ತುವಿನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವ-ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದು. ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ತಿಳಿದೀರಿ, ಈ ನಾಕೈ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದೆಂದರೆ ತಾನು ತಯಾರಾಗಿರುವ ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಮ್ ಕಾರ್ಬೊನೇಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟೀನಿಗಿಂತ 3000ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬಿರುಸಾದುದು. ಅತ್ಯಂತ ಹಗುರ ಮತ್ತು ಬಿರುಸಾದ ಇಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜೀವಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಜಂಭಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಉನ್ನತ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಗಳನ್ನು ಬಳಸದೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತವೆ.

ವ್ಯಂಗ್ಯವೆಂದರೆ, ಈ ಜೀವಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಂಡು ಬೆರಗಾಗಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈಗಲೂ ಎಡೆಬಿಡದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿವೆ.

© pearl6

© peal2

ಮೂಲ ಲೇಖನ: ScienceNewsforStudents

ಲೇಖನ: ಜೈಕುಮಾರ್ ಆರ್.
ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸಿ. ಜಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಹಸಿರು_ಕೊ(ಲ)ಕೆ

ತುಂತುರುವಿನ ಸಿಂಚನದಿ

ಇಳೆಯೆಲ್ಲ ಹಸಿರು|

ಕೆಸರ ನಡುವಿನ ಕೆಲಸದಿ

ಬಾಯೆಲ್ಲ ಮೊಸರು||

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಭತ್ತಿಯಲಿ

ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗದ ಭಾವಗಳು|

ರೈತನ ಪರಿಶ್ರಮದಲಿ

ಹಸನಾದ ಹೊಲಗಳು||

ಬಾನು ಭುವಿಯ ಒಲವಿಗೆ

ವರುಣ ಹರಸ ಬಂದಿಹ|

ಉಡಿಸಿ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರ ಉಡುಗೆ

ಹೊಸ ಲೋಕ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಹ||

ಹಾಳಿ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ

ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿ ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ |

ಕಷ್ಟ ಸುಖದಿ ದಿನವ ನೂಕಿ

ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿಹ ದೇಶಕೆಲ್ಲ||

ನಲ ಜಲವೆ ಬದುಕು ಕೃಷಿಕಗೆ

ಸ್ವರ್ಗ ಭೂ ತಾಯಿ ಮಡಿಲು|

ರಜಾದಿನಗಳಿಲ್ಲ ದುಡಿಮೆಗೆ

ಉತ್ತು ಬಿತ್ತು ಬೆಳೆಯ ಬೆಳೆಯಲು||

- ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರಶಾಂತ್

ಉತ್ತನ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಪ್ರಕೃತಿ ಬರಬ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮರ ಕಪ್ಪೆ (ಕಾಮನ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರೀ ಫ್ರಾಗ್)

© ಅಭಿಷೇಕ್ ಜಿ.

ಭಾರತ, ಭೂತಾನ್, ನೇಪಾಳ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಪಶ್ಚಿಮ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುವ ಈ ಕಪ್ಪೆಗಳು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮರ ಕಪ್ಪೆಗಳ ಪ್ರಭೇದದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿವೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೇವಾಂಶವಿರುವ ಜಾಗಗಳಾದ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ, ಸ್ನಾನದ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ.

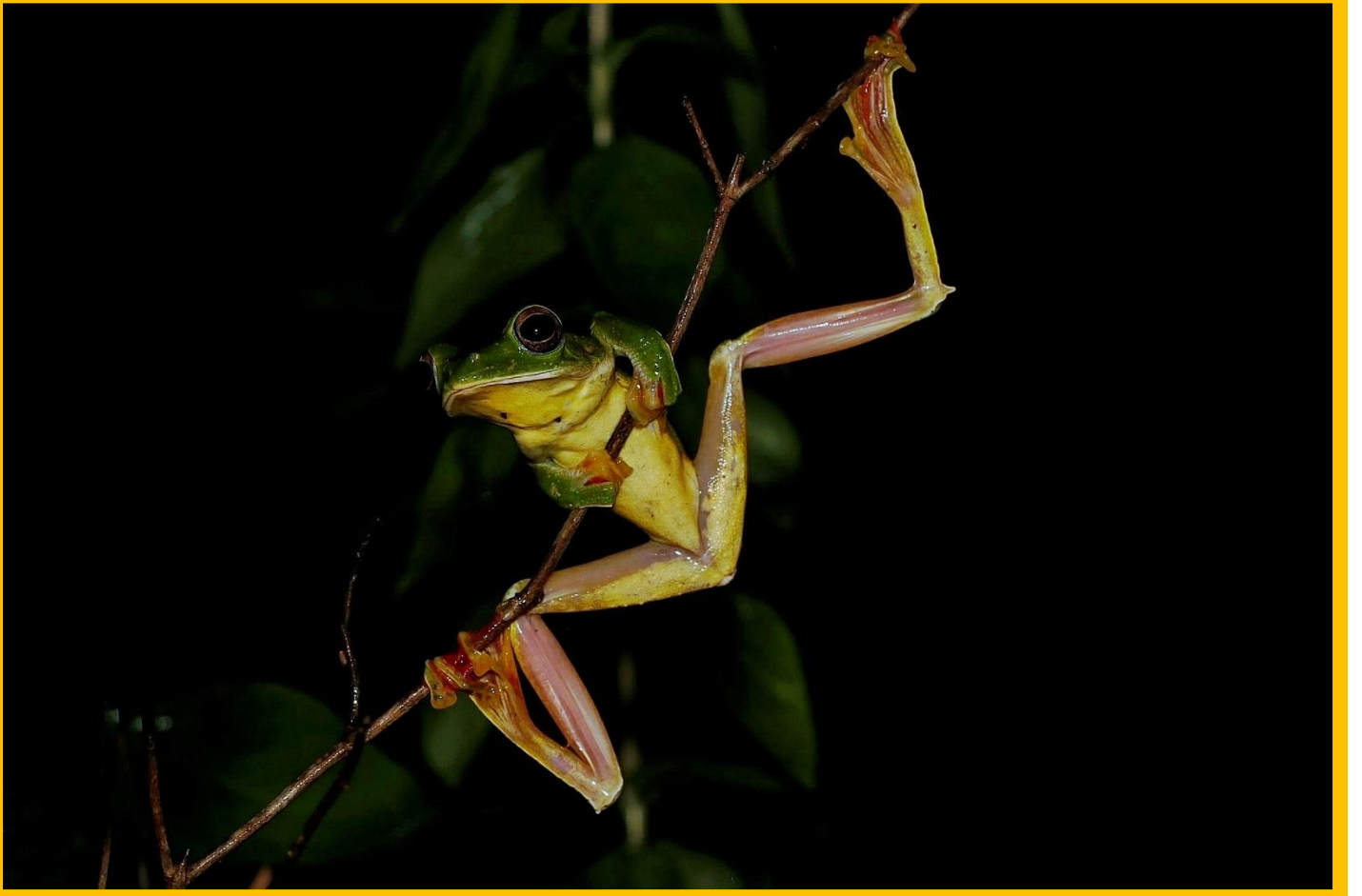
ಈ ಕಪ್ಪೆಗಳ ದೇಹದ ಉದ್ದಳತೆ 7 ರಿಂದ 8 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟಿದ್ದು. ಕಂದು, ಹಳದಿ, ಬೂದು ಅಥವಾ ಗಾಢವಾದ ಚುಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಗುರುತುಗಳಿರುವ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಮೈಯ ಮೇಲ್ಭಾಗ ನಯವಾಗಿದ್ದು, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ತೊಡೆಯ ಕೆಳಗೆ ಹರಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತಲೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಲೆ ಕಪ್ಪೆಗಳಿಗಿರುವಂತೆ ಹಿಂಗಾಲುಗಳು ಜಾಲ ಪಾದಗಳನ್ನು (ಪಾದದ ಬೆರಳುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಚರ್ಮವಿರುವಂಥದ್ದು) ಹೊಂದಿವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಕಪ್ಪೆ 100-400 ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತವೆ. 3-4 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಆ ಮೊಟ್ಟೆ ಒಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ, ಅವುಗಳು ದೊಡ್ಡ ಕಪ್ಪೆಗಳಾಗಲು ಸುಮಾರು 7 ವಾರಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಕಪ್ಪೆ (ಡೆಸ್ಟಿ ಟೊರಂಟ್ ಫ್ರಾಗ್ ಅಥವಾ ಬ್ರೌನ್ ಟ್ರೊಪಿಕಲ್ ಫ್ರಾಗ್)

© ಅಭಿಷೇಕ್ ಜಿ.

ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಕಪ್ಪೆಗಳು, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ದಟ್ಟ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಭೇದದ ಕಪ್ಪೆಗಳು. ಈ ಕಪ್ಪೆಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ತೊರೆಗಳಾಗಿವೆ. ಗಂಡು ಕಪ್ಪೆಗಳ ಅಳತೆ ಸುಮಾರು 27.9-28.8 ಮಿಲಿಮೀಟರ್‌ಗಳಾದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಕಪ್ಪೆಯ ಅಳತೆ ಸುಮಾರು 30.0-33.1 ಮಿಲಿಮೀಟರ್. ಮೂತಿ ಮೊಣಚಾಗಿದ್ದು, ಟಿಂಪ್ಯಾನಮ್ (ಕಿವಿಯ ಭಾಗ) ಚಿಕ್ಕದು ಮತ್ತು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಜಾಲ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ, ಅಂದರೆ ಕಾಲ್ಪೆರಳುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾಲಬಂಧದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಚರ್ಮವು ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ನಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಲಬಾರ್ ಹಾರುವ ಕಪ್ಪೆ (ಮಲಬಾರ್ ಗ್ಲೆಡಿಂಗ್ ಫ್ರಾಗ್)

© ಅಭಿಷೇಕ್ ಜಿ.

ಮಲಬಾರ್ ಹಾರುವ ಕಪ್ಪೆ ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟದಿಂದ ಸುಮಾರು 300 - 1200 ಮೀ. ಎತ್ತರವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇವು, ಮರಗಪ್ಪೆಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಭೇದವಾಗಿವೆ. ನಿತ್ಯ ಹಸಿರಾಗಿರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಮರಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಅಡಿಕೆ, ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದಾದ ಈ ಕಪ್ಪೆಗಳು, ಸುಮಾರು 10 ಸೆ.ಮೀ. ಗಳವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಚ್ಚ ಹಸಿರು ಮೈಬಣ್ಣವಿರುವ ದೇಹದಲ್ಲಿ, ಕಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಬಿಳಿ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಹಿಂಭಾಗದ ಅಂಗಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೇಲಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಇದರ ಕಾಲು ಬೆರಳುಗಳ ಮಧ್ಯ ಕೆಂಪು ಜಾಲವೊರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಿಮ್ಮಡಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗಾಢ ಚರ್ಮವಿದ್ದು ಮರಗಳ ಹಾಗೂ ಪೊದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಳವೂರಲು ಈ ಚರ್ಮದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದರ ಕೂಗು "ಕಟ್ ಕಟ್ ಕಟ್ ಕಟಾ ಕಟಾ ಕರ್ ಕರ್ ..." ಎನ್ನುವಂತೆ ಇದ್ದು, ಗಂಡು ಕಪ್ಪೆಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಕಪ್ಪೆಗಳಿಗಿಂತ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಿರುತ್ತವೆ.

ನೀರು ಹನಿ ಕಪ್ಪೆ (ವಾಟರ್ ಡ್ರೋಪ್ಲೆಟ್ ಫ್ರಾಗ್)

© ಅಭಿಷೇಕ್ ಜಿ.

ನೀರು-ಹನಿ ಕಪ್ಪೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಕಪ್ಪೆಗಳು, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಅವು ಅಲ್ಲೇ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ ಕಪ್ಪೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅಪರೂಪದ ಬುಟ್ಟಾಗ್ ಪ್ರಭೇದದಾಗಿದೆ. ಮೈಮೇಲೆ ನೀರು ಹನಿಗಳು ಬಿದ್ದಂತೆ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಹನಿಯನ್ನು ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ನೀರು ಹನಿ ಕಪ್ಪೆಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎತ್ತರದ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಇವು ಮುಂಗಾರಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿ ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ: ಅಭಿಷೇಕ್ ಜಿ.

ಲೇಖನ: ಶಾಂಭವಿ ಎನ್.

ನೀವೂ ಕಾನನಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬಹುದು

© ಧನರಾಜ್ ಎಂ.

2020 ರ ಮೊದಲು ನಿಸರ್ಗವು ತನ್ನ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಭೂಕಂಪ, ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು, ಪ್ರವಾಹ, ಭೂಕುಸಿತಗಳ ಮೂಲಕ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 2020 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಏಕ ಕೋಶ ವೈರಸ್ ಕೂಡ ಮಾನವ ಸಂಕುಲವನ್ನು ಅಳಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿತು. ವೈರಸ್‌ನ ಹೊಸ ತಳಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಾವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದು ನಮಗೆ ಕಾಣದ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಇದು ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಸರೋವರಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಳಗಳನ್ನು ಮಾನವ ವಾಸಸ್ಥಳಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ನೀರು ಹೋಗಲೂ ಜಾಗವಿಲ್ಲದೇ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲ ನೀರುಮಯ ಆದವು. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾನವರು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 2022 ರ ಈ ಹೊಸ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಾನಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಮತೋಲಿತ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸೋಣ.

ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸರದ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇರುವ ಕಾನನ ಇ-ಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಸಕ್ತರು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆ, ಕವನ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳನ್ನು ಕಾನನ ಮಾಸಿಕದ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

ಕಾನನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ: kaanana.mag@gmail.com

ಅಂಚೆ ವಿಳಾಸ:

Study House,

ಕಾಳೇಶ್ವರಿ ಗ್ರಾಮ,

ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು,

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ,

ಪಿನ್ ಕೋಡ್ : 560083. ಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.